

Expedient: 220/19

El Consell Tributari, en sessió del dia 18 de juliol de 2019, ha aprovat el següent informe:

“El Consell Tributari, en sessió de 18 de juliol de 2019, de conformitat amb el previst a l'article 2.1.b) del seu Reglament orgànic, emet informe sobre el projecte de modificació de l'Ordenança fiscal núm. 3.17, relativa a Taxes per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, gas, aigua i hidrocarburs.

L'examen que realitza el Consell Tributari té per objecte l'anàlisi jurídica del contingut de l'expedient, que comprèn la proposta del text normatiu que se sotmet a informe i l'Informe justificatiu realitzat pel director de Projectes d'Ordenances Fiscals i Altres Ingressos.

INFORME

Primer.- Constitueix l'objecte d'aquest informe el projecte de modificació de l'article 7.1a) i 2 de l'Ordenança fiscal número 3.17, relativa a Taxes per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, gas, aigua i hidrocarburs. La proposta de modificació se situa en l'àmbit de l'establiment dels deures jurídics dirigits al compliment de les obligacions tributàries i es concreta, en aquest cas particular, en la substitució del deure d'autoliquidar pel de declarar en els supòsits de concessions de nous aprofitaments especials del domini públic local en el transport d'energia elèctrica, gas, aigua i hidrocarburs.

Segon.- Amb caràcter previ a l'anàlisi del text articulat del projecte de l'Ordenança sotmès a informe, cal afirmar que són els articles 137, 140, 133.2 i 142 de la CE la base sobre la qual s'assenta l'atribució, als Ens Locals, de potestats jurídiques en l'àmbit de l'establiment i aplicació dels tributs.

Fonament que es corrobora, en particular respecte del municipi de Barcelona, a la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el Règim Especial del municipi de Barcelona en els articles 2.1 i 38 b).

L'expressió màxima de l'atribució d'aquestes potestats jurídiques són les Ordenances fiscals a través de les quals es manifesta la d'establir el sistema tributari, del que són titulars, mitjançant l'ordenació jurídica dels tributs en particular i de com es fan efectius. Així es reconeix expressament en l'article 106 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de Bases del règim local del qual en el número dos s'especifica que:

“La potestad reglamentaria de las entidades locales en materia tributaria se ejercerá a través de ordenanzas fiscales reguladoras de sus tributos propios y de ordenanzas generales de gestión, recaudación e inspección. Las corporaciones locales podrán emanar disposiciones interpretativas y aclaratorias de las mismas.”

Precepte que té reflex en el RDleg. 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el TRLRHL, del qual en l'article 12 es reconeix la competència d'aplicació dels tributs i s'estableix, referent a això, en el número dos que:

“2. A través de sus ordenanzas fiscales las entidades locales podrán adaptar la normativa a que se refiere el apartado anterior al régimen de organización y funcionamiento interno propio de cada una de ellas, sin que tal adaptación pueda contravenir el contenido material de dicha normativa.”

Completant-se en l'article 15.3 que disposa:

“3. Asimismo, las entidades locales ejercerán la potestad reglamentaria a que se refiere el apartado 2 del artículo 12 de esta Ley, bien en las ordenanzas fiscales reguladoras de los distintos tributos locales, bien mediante la aprobación de ordenanzas fiscales específicamente reguladoras de la gestión, liquidación, inspección y recaudación de los tributos locales.”

L'objecte de la potestat normativa en l'àmbit de l'aplicació dels tributs es desenvolupa en l'article 16 que regula el contingut mínim de les Ordenances en preveure que:

“1. Las ordenanzas fiscales a que se refiere el apartado 1 anterior contendrán al menos:

- a) La determinación del hecho imponible, sujeto pasivo, responsables, exenciones, reducciones y bonificaciones, base imponible y liquidable, tipo de gravamen o cuota tributaria, periodo impositivo y devengo.*
- b) Los regímenes de declaración e ingreso.*

.....”

S'estableix, doncs, expressament la potestat normativa i l'exercici de la qual constitueix l'objecte de l'informe sol·licitat. En particular, respecte d'aquest últim, es proposa la modificació parcial de l'article 7-1 a) i 2 de l'Ordenança 3.17 en els següents termes:

“Art. 7è. Normes de gestió, liquidació i recaptació. 1.les quantitats exigibles conforme a les tarifes, es liquidaran per cada aprofitament sol·licitat o realitzat i per cada utilització privativa de la següent forma:

a)En els supòsits de concessions de nous aprofitaments, juntament amb la sol·licitud d'autorització per gaudir de l'aprofitament especial, els obligats tributaris hauran de presentar una declaració amb el contingut següent: Per a cada instal·lació de transport d'energia hauran de detallar el seu tipus i categoria (d'acord amb el Quadre de tarifes que figura a l'annex de l'ordenança fiscal), i els metres lineals d'ocupació i en el seu cas, la referència cadastral de la parcel·la o parcel·les de domini públic en els quals es situen.

...

2. Les declaracions presentades per les empreses subjectes passius podran ser objecte de verificació i comprovació per part de l'Administració tributària municipal que practicarà, si s'escau, les liquidacions complementàries que siguin procedents.”

La proposta formulada afecta als mecanismes d'aplicació de la taxa, en concret a la substitució del deure d'autoliquidar pel de declarar, expressant-se en l'informe justificatiu incorporat en l'expedient que:

“L'experiència pràctica adquirida amb els treballs previs a la posada en marxa de la taxa ha demostrat la dificultat per a l'elaboració de l'inventari de les diferents xarxes de transport d'energia que travessen la ciutat de Barcelona, sobre tot pel que fa a la manca de disponibilitat als arxius i registres públics de les dades necessàries per a la gestió tributària de la taxa.

En aquest sentit, per tal de simplificar i millorar la gestió i liquidació d'aquesta taxa, es proposa que en relació al seu procés de gestió es substitueixi el fet que els subjectes passius hagin de presentar una autoliquidació en els casos de concessions de nous aprofitaments per un document de comunicació de les dades necessàries per poder practicar la posterior liquidació en els casos de concessions de nous aprofitaments.”

Afirmacions que es tradueixen, en la modificació proposada, en l'establiment del deure de declarar la configuració jurídica del qual, regulada en la LGT, es vincula bàsicament al seu contingut - articles 119.1 i 108.4-, la seva finalitat -articles 98 i 128.1- i el seu incompliment -articles 184, 1 i 2, i 192.

Tercer.- Doncs bé, des de la perspectiva general, no cal atribuir retret d'il·legalitat a la proposta. La normes constitucionals i legals atribueixen potestats normatives per organitzar jurídicament els tributs locals tant en els aspectes materials com els que s'inclouen en la seva aplicació. En concret, respecte d'aquests últims, l'ordenança respectiva ha de contemplar el règim de declaració corresponent al tribut que està establint para així donar compliment al mandat de l'article 16.1 b) del TRLRHL, és a dir, ha d'especificar un dels mecanismes que permeten fer-ho efectiu.

També des de la perspectiva de la regulació de les taxes en el TRLRHL queda emparada la proposta de modificació objecto d'aquest informe. Així, l'article 27.1, partint de la titularitat de la potestat normativa exposada sumariament en les línies precedents, estableix concretament que:

“1. Las entidades locales podrán exigir las tasas en régimen de autoliquidación.”

Norma que es reflecteix en l'article 42 de la Llei 1/2006, per la qual s'aprova el règim especial de Barcelona, i que ratifica el que es disposa en el transcrit article 16.1b) en possibilitar l'establiment, a càrrec dels obligats, de l'autoliquidació com a deure jurídic. Deure que se situa en l'àmbit de l'aplicació dels tributs. En definitiva, els ens locals tenen facultats per, en l'exercici de la seva potestat tributària, preveure en normes jurídiques,

ordenances, els mecanismes dirigits a fer efectives les obligacions tributàries. Amb caràcter general, ha de regular la declaració tributària i, en particular respecte de les taxes, pot fer el propi respecte de l'autoliquidació.

Cap retret legal cal atribuir, en aquest supòsit concret, a la proposta de modificació objecte d'aquest informe en ser expressió de la potestat dels ens locals per establir els seus tributs. Deure de declarar que, d'acord amb el previst en l'article 119.1 de la LGT, ha de recaure sobre fets amb transcendència tributària que, en aquest cas, estan vinculats als elements de quantificació del deute tal com es desprèn directament de l'Annex 1 en el qual s'estableixen les denominades tarifes del tribut i que reflecteixen, segons es disposa en l'article 6 de l'Ordenança corresponent, les magnituds a través de les quals s'expressa la base imposable així com el tipus de gravamen respectiu.

No obstant això convé posar de manifest que, situada la modificació en l'àmbit de les normes de gestió, liquidació i recaptació i estant vinculada al compliment de l'obligació tributària corresponent, seria convenient incloure en el text de la proposta, en un paràgraf separat que seria el segon de la lletra a) d'aquest número u que, a la vista de la declaració presentada per l'obligat tributari, l'Administració dictarà l'acte de liquidació, posant fi al procediment de gestió a través del que es fa efectiu el tribut, i la notificació del qual suposa per al subjecte afectat l'obligatorietat del pagament de la liquidació en els termes disposats en l'ordenament jurídic i en particular en l'Ordenança fiscal general. S'aclariria, així, la conseqüència fonamental del deure declarar, veritable deure jurídic que constitueix l'inici d'un procediment de gestió tributària regulat en els articles 128-130 de la LGT, i a més s'equipararia, en aquest aspecte, el contingut dels dos paràgrafs, a) i b), del número u de l'article 7 de l'Ordenança.

Respecte de la proposta de modificació del número dos de l'article 7, cal afirmar la seva legalitat en la mesura en que es limita a adaptar el seu contingut a la modificació prevista respecte de la lletra a) del número u substituint el terme "autoliquidació" pel de "declaració", sempre tenint en compte que són els fets declarats els que poden ser verificats o comprovats comportant, si escau, una liquidació complementària de la qual posa fi al procediment de gestió corresponent. Comprovació i verificació que han de realitzar-se en el si dels procediments establerts en l'ordenament jurídic, en concret en la LGT i en l'OFG. D'acord amb tot l'anterior, aquest paràgraf ha de deixar clar en el seu

inici que aquesta possible declaració complementària seria la que posa fi al procediment de comprovació en sentit estricte.

Conclusió.- Per la qual cosa, el Consell Tributari no observa en la proposta de text de l'Ordenança sotmesa a la seva consideració infracció alguna de l'ordenament jurídic, amb les precisions i observacions realitzades en els fonaments segon i tercer d'aquest Informe.”

Barcelona, 24 de juliol de 2019

El Secretari del Consell Tributari,

Fernando Frias Valle

